

ตำราเขียนไว้หรือเปล่า เพราะเรายังไม่ได้พิสูจน์หรือพบเห็นด้วยตัวของเราเองจริงๆ ดังนั้นมันจึงมีความเสี่ยงที่จะผิดได้ แม้แต่เหตุผลที่น่าเชื่อถือ พระพุทธเจ้าก็ยังสอนว่าเพิ่งเชื่อ เพราะถ้าเรายังไม่ได้พิสูจน์จนเห็นผลจริงๆ อย่างแน่ชัด เหตุผลนั้นก็ยังเป็นแค่ปรัชญาหรือทฤษฎีลอยๆ ที่รอการพิสูจน์เท่านั้น

แม้แต่สามัญสำนึกของเราเอง พระพุทธเจ้าก็สอนว่าเชื่อเพราะมันก็ยังหลอกเราได้ที่ สำคัญแม้แต่ครูอาจารย์ที่เรานับถือ (ซึ่งก็รวมทั้งพระพุทธเจ้าด้วย) พระพุทธเจ้าก็ยังสอนว่าเชื่อ เพราะถ้าครูอาจารย์ท่านก็มีความเห็นผิดอยู่ก่อนแล้วมาสอนเรา แล้วเราก็เชื่อตามท่าน เราก็จะพลอยมีความเห็นผิดตามท่านไปด้วยทันที ซึ่งหลักความเชื่อของพระพุทธเจ้านี้ เราจะต้องยึดถือเอามาปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เราจึงจะค้นพบคำสอนที่แท้จริงของพระพุทธเจ้าได้

ไม่ควรศึกษาเรื่องที่ไม่เป็นประโยชน์

สำหรับผู้ที่เริ่มต้นศึกษาคำสอนระดับสูงของพระพุทธเจ้านั้น สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งก็คือ พระพุทธเจ้าทรงสอนว่า อย่าเพิ่งไปศึกษาเรื่องที่ไม่ควรศึกษา ที่เรียกว่าเรื่องอจินไตย ที่แปลว่า ไม่ควรนำมาคิด ซึ่งมีอยู่ ๔ เรื่อง อันได้แก่

๑. พุทธวิสัย คือ เรื่องเกี่ยวกับพระพุทธเจ้า ซึ่งก็ได้แก่เรื่องประวัติของพระพุทธเจ้า หรือของพระอรหันตบุคลทั้งหลายด้วย คือตอนนี้เรายังไม่ต้องสนใจว่าพระพุทธเจ้าจะเป็นใคร หรือมีจริงหรือไม่?
๒. ฌานวิสัย คือ เรื่องเกี่ยวกับสมาธิสูงๆ คือตอนนี้เรายังไม่ต้องสนใจทั้งการศึกษาและปฏิบัติเรื่องสมาธิสูงๆ เพราะเพียงสมาธิธรรมดาๆ ของเรานี้ ก็สามารถนำมาใช้ปฏิบัติเพื่อดับทุกข์ได้แล้ว
๓. กรรมวิบาก คือ เรื่องกรรมและผลของกรรม คือตอนนี้เรายังไม่ต้องสนใจว่าเรื่องกรรมที่มีคนเชื่อถือกันอยู่นั้นจะมีจริงหรือไม่ หรือเป็นอย่างไร ? เพราะมันไม่ได้ช่วยให้เกิดความรู้และความเข้าใจ ที่จะสามารถนำมาใช้ปฏิบัติเพื่อดับทุกข์ได้เลย

รักษาโรคและภัยที่เกิดขึ้นกับร่างกายแล้ว, และการดูแลรักษาครอบครัว สังคม ประเทศชาติ และโลกให้มีความสุข, รวมทั้งการดูแลรักษาสภาพแวดล้อม ไม่ให้เสียหาย ซึ่งเมื่อเราได้ปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลรักษาร่างกายอย่างถูกต้องและครบถ้วนแล้ว เราก็จะได้รับผลที่ดี คือมีความสุขสบายของร่างกาย และมีความทุกข์ทรมานของร่างกายน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เป็นสิ่งตอบแทน

แต่ถ้าเราไม่ปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลรักษาร่างกายให้ถูกต้อง เช่น ไม่ออกกำลังกาย, เอาสารเคมีเป็นพิษหรือสิ่งเสพติดเข้าสู่ร่างกาย, ไม่ระวังหรือป้องกันโรคและภัยที่จะเกิดขึ้นกับร่างกาย, ไม่รักษาโรคและภัยที่เกิดขึ้นกับร่างกายแล้ว, ไม่เรียนหนังสือ, ไม่ทำหน้าที่การทำงาน, ไม่แสวงหาความรู้ที่จะช่วยให้เอาตัวรอดในสังคมและโลก, ไม่ดูแลบุคคลในครอบครัว, ไม่ดูแลสังคม, ไม่ดูแลประเทศชาติ, ไม่ดูแลโลก, และไม่ดูแลรักษาสภาพแวดล้อม เราก็จะได้รับผลที่เลวร้าย คือมีความทุกข์ทรมานของร่างกายมาก เป็นสิ่งตอบแทน

ส่วนหน้าที่ในการดูแลรักษาจิตใจนั้นก็สรุปอยู่ที่ การแสวงหาความรู้ในเรื่องการดับทุกข์ของจิตใจ และการปฏิบัติเพื่อดับทุกข์ของจิตใจในปัจจุบัน ซึ่งการแสวงหาความรู้ในเรื่องการดับทุกข์ของจิตใจนี้ก็คือ การศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจและเห็นแจ้งชีวิตอย่างที่เรากำลังศึกษากันอยู่นี้ ส่วนการปฏิบัติเพื่อดับทุกข์ของจิตใจในปัจจุบันนั้นก็คือ การปฏิบัติโดยใช้ปัญญาและสมาธิมาทำงานร่วมกัน โดยมีศีลธรรมเป็นพื้นฐานอยู่ก่อนแล้ว เพื่อให้ความทุกข์ของจิตใจที่กำลังเกิดอยู่ให้ดับหายไป (แม้เพียงชั่วคราว) และเพื่อทำลายต้นตอของความทุกข์ ที่มีอยู่ในจิตใต้สำนึกให้หมดสิ้นไปอย่างถาวร เพื่อที่ความทุกข์จะได้ไม่กลับมาเกิดกับจิตใจของเราอีกอย่างถาวรหรือตลอดชีวิต

ถ้าเราสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลรักษาจิตใจนี้ได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน เราก็จะได้รับผลเป็นความไม่มีทุกข์ของจิตใจในปัจจุบัน (ทั้งอย่างชั่วคราวและ